

B.A. Semester - 5 (CBCS) Examination

Oct/Nov. - 2021(Old Course)

SANSKRIT: P16 SANSKRUT VYAKRAN (CORE - 16)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ કોઈપણ બે સ્વરાન્ત શબ્દના બધા જ રુપો લખો. (૧૪)
Write all the forms of any two સ્વરાન્તશબ્દ.

અથવા/OR

પ્રશ્ન.૧ કોઈપણ બે વ્યંજનાન્ત શબ્દના બધા જ રુપો લખો.

Write all the forms of any two વ્યંજનાન્ત

પ્રશ્ન.૨ પ્રથમ ગણના ચલ અને લભ્ ધાતુઓના વર્તમાનકાળ હસ્તભૂતકાળના રુપો લખો. (૧૪)

Write ચલ and લભ્ વર્તમાન હસ્તભૂતકાળ form of verb first.

અથવા/OR

પ્રશ્ન.૨ દસમાં ગણના લિખ અને મુચ્ ધાતુઓના વર્તમાન હસ્તભૂતકાળના રુપો લખો.

Write લિખ and મુચ્ વર્તમાન હસ્તભૂતકાળ forms of verbs tenth.

પ્રશ્ન.૩ તૃતીય વિભક્તિ ના ઉપયોગો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)

Explain with illustrations the uses of either the accusative case.

અથવા/OR

પ્રશ્ન.૩ પંચમી વિભક્તિના ઉપયોગો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

Explain with illustrations the uses of either the ablative case.

પ્રશ્ન.૪(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત સંધિ કરો. (૦૭)

Join the following words (Any Seven)

૧. હરે+ઇ।	૨. કૃષ્ણ+ઋદ્ધિ।
૩. મધુ+અરિઃ।	૪. દેવ+અશ્વર્યમ્।
૫. ઉપ+ઇન્દ્રેઃ।	૬. તદ્+ભયઃ।
૭. હરિમ્+વન્દે।	૮. સમ્+રાદ્।
૯. શિવમ્+અચ્ય।	૧૦. માત+અણ્ઃ।

પ્રશ્ન.૪(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત સંધિવિગ્રહ કરો. (૦૭)

Dissolve the sandhi (Any Seven)

૧. પ્રોઢઃ।	૨. બ્રહ્મર્ષિઃ।	૩. શકિન્ધુઃ।	૪. મનીષા।	૫. તન્માત્રમ્।
૬. હિમાલયઃ।	૭. સંસ્કર્તા।	૮. શાન્તઃ।	૯. શ્રીશઃ।	૧૦. શિવોવન્ધઃ।

પ્રશ્ન.૫(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ અંક ગદ્યખંડના અનુવાદ કરો: (૦૭)

Translate any one of the following passages:

૧. ન કેવલં ભારતવર્ષે કિંતુ સમગ્ર વિશ્વ વિદુજ્જનૈઃ સ્વીકૃતં યત્સર્વસાહિત્યેષુ સંસ્કૃત શ્રેષ્ઠરત્નમિતિ।
વ્યાકરણ ધ્વનિ શાસ્ત્ર દુષ્ટયા કોમ્પ્યુટર વિજ્ઞાન દુષ્ટયાપિ વા વિશ્વસ્ય કાપિ ભાષા સંસ્કૃતવત્ અન્નતા નાસ્તિ। સંસ્કૃત ભાષાયાઃ પ્રાચીનાઃ અતિ ઉચ્ચકોટિકાશ્ચ રચનાઃ સ્વોયે ગુણે સ્વીયોત્કર્ષસ્ય સ્કરુપે પ્રાચુર્યે ચ, શક્તિ શાલિની મૌલિક્ત્વે ઓજસિ સૌન્દર્યે ચ સારસત્વે કૌશલે રચનાશિલ્પે ચ વાકશક્તેઃ વૈભવે ઔચિત્યે આકર્ષણે ચ, સ્વભાવબા ક્ષેત્રસ્ય ઔદાત્યે વૈશાલ્યે ચ વિશ્વસ્ય મહાબાહ્મયેષુ અતિસ્પષ્ટતયા અગ્રેપડકતૌ વિરાજન્તે।
૨. સંસ્કૃત ભાષા દેવભાષા, પ્રાયઃ સર્વાસાં ભારતીય ભાષાણાં જનની, પ્રાદેશિક ભાષાણાં પ્રાણભુતા ઇતિ। યથા પ્રાણી અન્નેન જીવતિ, પરંતુ વાયુ વિના અન્નપિ જીવનરક્ષિતું ન શક્નોતિ તર્થેવ અસ્મદેશસ્ય કાપિ ભાષા સંસ્કૃત ભાષાવલમ્બં વિના જીવિતુમક્ષમેતિ નિઃ સંશયમ્। અસ્મામેવ અસ્માકં ધર્મઃ, અસ્માક મિતિ હસઃ, અસ્માકં ભૂતં ભવિષ્યશ્ચ સર્વ સુસન્નિહિતમસ્તિ।

Translate any one of the following into Sanskrit.

૧. 'પરીક્ષા' શબ્દથી મોટા ભાગના વિદ્યાર્થીઓ ગભરાય છે. વિદ્યાર્થીઓએ આખું વર્ષ મહેનત કરી હોય તો પણ જ્યારે પરીક્ષાઓ નજીક આવે છે ત્યારે તેઓ બેચેન અને અસહાય બની જાય છે. આવી પરિસ્થિતિ સાબિત કરે છે કે પરીક્ષા લેવાની પદ્ધતિમાં ક્ષતિ છે. પરીક્ષાનો સાચો હેતુ વિદ્યાર્થીઓના જ્ઞાન થતા તેમની બુદ્ધિમતાની કસોટી કરવાનો છે. અત્યારની પરીક્ષા પદ્ધતિ વિદ્યાર્થીઓની યાદ રાખવાની શક્તિની કસોટી છે.
૨. The word 'examination' frightens most of the student even though students have worked all through out the year, they become nervous and feel helpless when examinations are near, It shows that the examination system is defective. The real purpose of examination is to test students knowledge and intelligence the present examination system test the capacity of students memorise.
૩. કેટલાક લોકો માને છે કે ભારતીય સંસ્કૃતિ સંપૂર્ણપણે ધાર્મિક અને આધ્યાત્મિક છે અને ભૌતિક જીવનનું તેમાં કોઈ મહત્વ નથી, પરંતુ ખરેખર આવું નથી. ભારતીય જીવનમાં ધાર્મિકતા અને આધ્યાત્મિકતાની સાથે ભૌતિકતાને પણ સમાન મહત્વ આપવામાં આવ્યું છે. આપણા જીવનના શ્રેષ્ઠ અને આદર્શ એવા ચાર પુરુષાર્થ ધર્મ-અર્થ-કામ અને મોક્ષ આના સાક્ષી છે.
૪. Some people believe that the Indian culture is to tally religious and spiritual and that there is no important place for material life. But really it is not so. In Indian life material life is also spirituality our best and ideal four expedients of life right teusness. Wealth desire and salvation are a witness to this.
